

בכלים, ונזקק הוא לשון נקב, שע"י העבירה ה"ה עושה נקב בכלי, ובמילא, נמשך החיות למקום הקליפות. וכשם שהוא בכל חטא בפרט, כמו"כ הוא בחטא עץ הדעת, שהוא שורש ומקור לכל החטאים שלאח"י (ולכן גם עונש המיתה שנענש אדה"ר על חטא עה"ד הוא גם לדורותיו אחריו), שעל ידו נמשך חיות הקדושה אל הקליפות.

אך צריך להבין, שהרי הקליפות יש להם חיות מצד בריאתם והתהוותם, וא"כ מה נותחש בזה ע"י החטא דוקא. אך הענין

הוא, שהקליפות, כמו שהם מצד הבריאה, ענינם הוא כמו הקליפה, בשומרת על הפרי"י, וכמו בגשמיות, שכדי שתה"י צמיחת הפרי בטוב וידי"י ראוי לאכילה, צ"ל קליפה ששומרת על הפרי ומגנת עליו, והיינו, שלא זו בלבד שהקליפה אינה מגדת לפרי, אלא אדרבה, ששומרת ומגינה עליו ובאופן כזה, היא מציאות הקליפות מצד הבריאה, שלא זו בלבד שאין ענינם לנגד או להעלים ולהסתיר על הקדושה, אלא אדרבה, הם מגינים על הקדושה.

ודוגמא לזה בעבודת האדם, בדנה ידוע, שבתחילת העבודה צ"ל קצת ישות, והי"ע שמינית שבשמינית"י, שזהו כדי שהאדם לא יחשוב לעצמו

מי אני ומה אני שאעבוד את השי"ת. והיינו, שבתחילת העבודה, כאשר האדם בא לעבוד את השי"ת, הנה א' מסענות היצר היא, שאומר לו, שכאן מדובר אודות עבודת השי"ת, מלך מלכי המלכים הקב"ה, וכיון שהנך ידוע מעמד ומצבך כו', הנה איך תוכל לעבוד את השי"ת. ובפרט ע"פ הידוע, שענין העבודה הוא, שעל ידה נעשה הגדלה בכתב של מעלה¹¹, כיצאיתא במדרשי"י, על הפסוק: ועתה יגדל נא כח אד' וכן להיפך, שע"י הערב העבודה, מתישין כביכול כח של מעלה, כדאיתא במדרשי"י על הפסוק "צור ילך תשי, דזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום, כביכול מתישין בכתב של מעלה). ולזאת טוען היצה"ר, דכיון שהנך ידוע מעמד ומצבך, איך תוכל לחשוב שבעבודתך תפעול זאת כו' ולכן צ"ל

- (11) של"ה י"ט. ב. הובא באה"ת נ"ך ח"יב
- (13) ראה אה"ת משפטים ע' אר"ט
- ס"ע תתלך ואילן. סה"מ תרנ"ט ע' קפג. ואילן. ד"ה לא תהי' משבלה פ"א; ד"ה תשי"י ע' 139 ואילן. ועוד. וראה לק"ש בשפה שהקדימו פ"ז - שנה זו (לעיל ע' חכ"ה ע' 429 הערה 52.
- (12) טוסה ה. א. בראה תרי"א קב. א. וראה רטו ואילן; ע' ש"י, וש"י.
- (14) איכ"ר פ"א, לג.
- (15) שלח ד, יז.
- (16) האזינו לב, יח.

ועוד.
 וראה ש"פ מטות מסעי מבה"ח מנחם-אב, ה'תשי"ב

בס"ד. ש"פ מטות מסעי, מבה"ח מנחם-אב, ה'תשי"ב

(הנחה בלתי מוגה)

וידבר ה' אל משה לאמר גו', והקיריתם לכם ערים, ערי מקלט תהיינה לכם, ונס שמה רוצח, מכה נפש בשגגה. ואיתא במדרש רבה

במקומי, ושי"ה טוב וישר ה', על כן יורה חטאים בדרך, זכורי רחמיך ה' וחסדיך כי מעולם המה, אמר דוד, רכש"ע, אלולי חסדיך שקדמו לאדה"ר לא הי' לו עמידה, שנאמר, כינס אכלך ממנו מות תמות, ולא עשית לו כן, אלא הוצאת אותו מג"ע, וחי חתק"ל שנה כו', גירשת אותו מג"ע כו' על שהביא מיתה על הדורות, והי' חייב מיתה, אלא שריחמת עליו וגירשתו, כדרך הרוצח כשגגה שגולה ממקומו, לכן נאמר זכור רחמיך וחסדיך וגו' (וסימא דקרא כי מעולם המה, שרתחמים והחסדים שלמעלה הם מתחילת הבריאה, שאו הי' חטא עה"ד). נמזה מוכן, שחטא עה"ד, הוא בידוגמת הרוג נפש, אלא שמצד החסד והרחמים שלמעלה, דנו אותו (לא כהורג נפש במזיד, אלא כהורג נפש בשוגג שגולה ממקומו.

ה) ולהבין השייכות דחטא עץ הדעת להורג נפש, הנה איתא בספרי קבלה, והוכח בחסידות, על הפסוק, שופך דם האדם כאדם, שכאשר איש ישראל עובר עבירה, שעייז עובר מרשותו של הקב"ה לרשות הקליפה, ה"ה מעביר את חיות הקדושה לרשות הקליפה, שזהו"ע שופך דם האדם, אדם דקדושה, כאדם, אדם בליעל, אדם ולעו"י. וזהו גם פירוש הכתוב ונזקק שם הוי', דשם הוי' קאי על האורות המאייים

- (1) פרשתו (מסעי) לה, ט"א.
- (2) במדבר"י פכ"ג, יג.
- (3) תולעים בה, ת.
- (4) שם, ו.
- (5) בראשית ב, יז.
- (6) בבבא לקמן - ראה ד"ה דבר גו'
- אדם עובדים תרנ"א (סה"מ תרנ"א ע' קצז
- ואילן). ד"ה וידבר גו' והקיריתם לכם תוס"ה
- (סה"מ תוס"ה ע' שפה ואילן). וראה גם ד"ה וידבר גו' והקיריתם לכם תשי"ז (סה"מ תשי"ז
- לח, א.
- ע. רפ"ט ואילן.
- (7) לקי"ת במדבר יג, ג. ד. ג. סה"מ
- עסר"ת ע' תקנ"ט ובכ"מ.
- (8) נח ט, ו.
- (9) ראה גם מאמר אדה"ר כותבים ח"א ע' גת. ענינים ע' קצנ. רש"י.
- (10) אמור כו', טו. וראה סה"מ ע' להצ"ע

היתה להם שייכות לקדושה, דכיון שכל ענין הקליפות הי' להגן על הקדושה, וענין ההגנה הוא מחוץ להדבר, לכן לא היתה להם שייכות לקדושה, היינו שבקדושה לא היתה ידיעה כלל (קדושה האט גאט ניט געוואוסט) אודות מציאות הקליפות, וכמאמר²⁰ שמקום הקליפות הי' מסתם כל העולמות²¹. (א) לאח"כ הי' חטא עה"ז, שתחלתו הוא מה שאדרי"ר הסתכל במקום הקליפות²², שעיי"ז נעשית שייכות בין הקליפות להאדם, דמקודם לכן, לא ידע אדרי"ר כלל שיש מציאות הקליפות, וכנ"ל שהקליפות היו מחתת כל העולמות, אך עיי' הסתכלותו במקום הקליפות, נעשית אצלו שייכות עם הקליפות, והיינו לפי שהאדם הוא פנימי, הנה גם הענינים המקיפים שבו, פועלים שייכות פנימית, ולכן עיי' שהסתכל במקום הקליפות, פעלה בו הראי' ענין של התפעלות, ונעשית אצלו שייכות עם הקליפות²³. וזהו מה שעיי' החטא נעשה תערוכת טו"ר, וכמו עץ הדעת טוב ורע²⁴, שבצען עצמו הי' טוב ורע, וכמו"כ נעשה אצל האדם (עיי' ההסתכלות בו) תערוכת טוב ורע. וכיון שנעשה התערוכת טו"ר, הנה עיי"ז, יש כח לקליפות לנגוד אל הקדושה. והיינו שלפני שנעשה תערוכת טו"ר, שהיו אז מחוץ לקדושה, ולא הי' בהם ענין של קדושה, לא הי' בהם כח כו", אך עיי' שנעשה תערוכת טו"ר, הנה כיון שיש להם שייכות אל הקדושה, ונמשך להם חיות מהקדושה, לכן יש להם כח לנגוד לקדושה. וכן הוא בעבודה, שכאשר ענין הישות הוא (לא רק בתחילת העבודה, אלא גם) באמצע העבודה, והיינו, שיש לו ישות מהעבודה עצמה (שהו"ע תערוכת טו"ר, שנמשך לרע חיות מהטוב), אז הישות היא גרועה ביותר, ועד שיכול לבוא למעמד ומצב שמוסיף חיות בקליפות לפי שעה, (כדיאיתא בספורים²⁵, וכ"כ אדמו"ר הזקן בהלכות ח"ת²⁶).

(ה) ועפ"ז יוכן מה שחטא עה"ד הו"ע הורג נפש, לפי שעיי' החטא נעשה תערוכת טו"ר, שנמשך חיות מקדושה לקליפה, וזהו

(20) ראה טעהמ"צ להארי"ל פ' בשלח
מצות תחום שבת. ל"ח להארי"ל פ' בראשית
דב"ה נבאב מנגל אדרי"ר קודם שחטא.
עונת.
(21) ראה גם המשך תעריב ח"ג ע' א' ארצא.
סה"מ עטר"ת ע' חטו. תרפ"ו ע' רכת. וראה
סה"מ תרנ"ט ותשי"ד שם.
(22) ראה תו"א בראשית ו', א. תו"ח שם
לג, א. אוה"ת רשב חלק ו תתפ"ה, ב. המשך
וככה תול"ז פק"ט ע' (ע' רד). ספר השיחות
תרפ"ח תרצ"א ע' 155.
(23) ראה תו"א שם ה, ג ואילן.
(24) בראשית ב, ט. י.
(25) באר היטב ארי"ח סתק"א ס' ק"א.
(26) פ"ד ה"ג.

בתחילת העבודה קצת ישות, שלא יתפעל מהיצה"ר ויעבוד את השי"ת. (ומובן, שישות זו, לא זו בלבד שאינה מנגדת לעבודת הוי", אלא אדרבה, שמסיעת אל העבודה. ובאופן כזה היתה מציאות הקליפות בתחילת בריאתם, קודם החטא, שלא זו בלבד שיש לה מנגדים אל הקדושה, ולא זו בלבד שלא העלימו והסתירו על אור הקדושה, אלא אדרבה היו כמו קליפה שמגנת על הפרי, ובענין זה נעשה חידוש עיי' החטא, שהקליפות נעשו מנגדים אל הקדושה.

(ו) והענין בזה, שהכח שיש בקליפות להעלים ולנגוד אל הקדושה, הוא לפי שעיי' החטא, נעשה ענין תערוכת טוב ורע²⁷. והנה, לפני החטא לא הי' תערוכת טוב ורע, עיי' הקליפות לא היו במקום הקדושה, שהרי קודם החטא הי' ענינם להגן על הקדושה, וענין ההגנה הוא כאופן שהמגין הוא מחוץ להדבר שמגינים עליו, וכמו קליפת הפרי שהיא בין הפרי ובין מה שחוץ להפרי, בכדי להגן על הפרי ממה שחוץ ממנו, והיינו שמקומה הוא מחוץ להפרי, ולא במקום הפרי עצמו, שבו לא קיימת מציאות הקליפה. ועוד את (שהצורך בקליפה הוא רק בעת צמיחת הפרי, בכדי שתהא הצמיחה בטוב, עד שיזא ראוי לאכילה. אבל בעת אכילת הפרי זורקים את הקליפה, והיינו לפי שכל ענין הקליפה הוא רק להגן על הדבר ממה שמחוץ הימנו, ולכן אין הקליפה שייכת לדבר עצמו. וכן הוא בעבודת האדם, שרק בתחילת העבודה, שאז אפשר שהיצה"ר ינגד אל העבודה, בטענת מי אני ומה אני, ולכן צ"ל אז ענין הישות, בכדי להגן מפני היצה"ר שלא ינגד לעבודה. אבל לאחר כן כהיותו באמצע העבודה, עד שבא למדינת ומצאת את לבבו נאמן לפניו²⁸, שהוא בכחי' ולבי חלל בקרבי²⁹, שאז אינו חושש להתנגדות היצר, אזי אין צורך להיות ענין הישות כלל. והיינו, דכיון שענין הישות הוא בכדי להגן על העבודה מהדברים המנגדים לעבודה, לכן הנה מקומה, אינו במקום העבודה, אלא בין העבודה ובין היצה"ר שמנגד להעבודה, ואילו (בעבודה עצמה) אין ענין הישות. ובאופן כזה היתה מציאות הקליפות מצד הבריאה, קודם החטא (שאו לא היתה תערוכת טו"ר), שלא

(17) ראה תו"א בראשית ה, ג ואילן. תו"ח
שם ל, א ואילן. מאמרי אדמו"ר האמצעי
ה"ה
(18) נחמי ט. ת. ירושלמי ברכות פ"ט
(19) תהלים קט, כב.
וואילן. תרצ"ב ע' קפו ואילן. וש"י.

ענין שופך דם האדם כאדם, דדם האדם הוא חיות דקדושה, שזה החיות של כללות ההשתלשלות, ששרשו הוא מאור הקו, שעזינ"ו והוא נביעו איהו כנשמתא לגופא דאיהי חיים לגופא, וע"י החטא ה"ה שופך דם האדם דקדושה, וממשיך חיות הקדושה במקום הקליפות. וכנ"ל בפירוש ונקב שם הוי', דמי שחטא רפגם והעביר את הדרך, דרך הוי', ה"ה עושה נקב ח"ו כשם הוי', שממשיך חיות בקליפות. והוה הטעם שהיצי"ד משתלך בכמה תחבולות להחטיא את האדם, ואח"כ מקטרג ותובע את דינו, ובמאור"ל²⁸ שהיצי"ד יורד ומתעה ועולה ומרגיז, דלכאורה אינו מובן, מה נוגע כ"כ ליצי"ד שהאדם יחטא, עד שמשתלך בזה בכל מיני תחבולות ולכאורה, הרי זה מפני שהיצי"ד שונא את האדם, אבל באמת אין זה מפני השנאה בלבד, אלא זהו גם לטובת היצי"ד לעצמו, כיון שע"י החטא יוכל לקבל תוספת חיות כו'. והנה, החיות של כל הדברים הוא מהקדושה, וגם היצי"ד והקליפות מקבלים חיות מהקדושה, אך בדרך כלל, הנה קבלת החיות מן הקדושה היא ע"י ביטול דוקא, וכמ"ל ידאת ה' לחיים, וכיון שהקליפות אינם רוצים להיות בביטול, לכן משתלכים בכל מיני תחבולות, שהאדם יחטא, שזהו שיורד ומתעה, ואח"כ עולה ומרגיז כו', והיינו שטענתו היא, שע"פ דין מגיע לו החיות שנמשך ע"י החטא.

(1) **וּבַיּוֹר** הענין, דהנה ידוע³⁰, שכללות, ההפרש בין קדושה לקליפה הוא, שבקדושה יש חיות עצמי, משא"כ הקליפות אין להם חיות עצמי, וכל חיותם הוא מה שמקבלים מקדושה, ע"י מעשה החטא.

(2) **וְכִי תִפְתָּח** דלכאורה אינו מובן, דכשם שהקליפה אין לה חיות עצמי, א"כ ההענין בזה, דהענין הוא, דהן אמת שכללות סדר ההשתלשלות, שאין להם חיות עצמי, ומקבלים מאור הקדושה, וכמאמר: וכך את תסתלק מינייהו אשתארו כולהו שמהן כגופא בלא נשמתא, וא"כ, מהו ההפרש בין קדושה לקליפה. אך הענין הוא, דהן אמת שכללות סדר ההשתלשלות דקדושה צריך לרצון הבורא, וכמ"ש הרמב"ם³² בביאור הכותב: והוי' אלוקים אמת, שהוא לכדו האמת ואין לאחר אמת כאמתו,

- (27) תקי"ו בהקדמה (י. א.)
 (28) כ"ב טז, א.
 (29) כ"ש יט, כג.
 (30) ראה ד"ה וכיום שמחתכם תנינ' (סד"מ תני" ע. ידו ואילין). ועוד.
 (31) תקי"ו בהקדמה (יז, ב).
 (32) הלי יסודי"ת פ"א ה"ד. ראה ד"ה תנינ' תנינ' (סד"מ שם ע. ידו ואילין).
 (33) ידמי יד"ד, יד"ד.

הוא שהתורה אומרת³⁴ אין עוד מלבדו, כלומר אין שם מצוי אמת מלבדו כמותו, וכמ"ש לפנ"ו³⁵ שלא יבטל הוא לביטולם, שכל הנמצאים צריכים לו והוא אינו צריך להם, והיינו³⁶, שאם יסתלק מהם רצון הבורא, אי קיין אין ואפס ממשי צריך להם, ודוקא בסילוק אור הקו, אבל בסילוק רצון הבורא ידוי' אין אשתארו כולהו שמהן כגופא בלא נשמתא, שמהו משמע, שמ"מ ישאר גוף³⁸, הרי זה דוקא בסילוק אור הקו, אבל בסילוק רצון הבורא ידוי' אין ואפס ממשי כמו קודם הבריא'ה. אך מ"מ (ש)הפרש בין קדושה לקליפה, דבכל סדר ההשתל' דקדושה, הן בחי' האורות, והן בחי' הכלים, והן הגשמות שנתהו מהאורות והכלים, הנה קיימם הוא בקיים עצמי. וכידוע³⁹ בפירוש מ"ש⁴⁰ הוא קיים ושמו קיים וכסאו נכון, שהוא קיים קאי על העצמות, ובפרטיות יורו על האור, ושמו קיים קאי על הכלים, וכסאו קאי על נשמות ישראל, ובפרט נשמות הצדיקים שהם כסאו של הקב"ה, שכולם קיימים בקיים עצמי.

(1) **וְהַעֲנִין** בזה, דלכאורה צריך להבין, שהרי ידוע⁴² שהאור שלמעלה הוא כמו שקדמו זהעדר, דאינו דומה האור למטה לאור שלמעלה, ובהעדר מציאות האור אינו מאור, וא"כ, מעת שנמצא המאור ישנו האור. משא"כ למעלה, הרי האור הוא גילוי רצוני, שתלוי ברצוני ית' דוקא, שהרי אור"ס הוא למעלה מעלה עד אין קץ ולמטה מטה עד אין תכלית, שבביטולו להתגלות למטה מטה עד אין תכלית, וביטולו להתעלם למעלה מעלה עד אין קץ, וב' ענינים אלה הם כ' קיים שקולים באור"ס⁴⁵, היינו שאינו נוגע לו בלל אם יתגלה ממנו אור אם לאו, וכנ"ל

(2) **וְהַעֲנִין** בזה, דלכאורה אינו מובן, דכשם שהקליפה אין לה חיות עצמי, א"כ ההענין בזה, דהענין הוא, דהן אמת שכללות סדר ההשתלשלות, שאין להם חיות עצמי, ומקבלים מאור הקדושה, וכמאמר: וכך את תסתלק מינייהו אשתארו כולהו שמהן כגופא בלא נשמתא, וא"כ, מהו ההפרש בין קדושה לקליפה. אך הענין הוא, דהן אמת שכללות סדר ההשתלשלות דקדושה צריך לרצון הבורא, וכמ"ש הרמב"ם³² בביאור הכותב: והוי' אלוקים אמת, שהוא לכדו האמת ואין לאחר אמת כאמתו,

- (34) ואתחן ר. לה.
 (35) שם ה"ג.
 (36) ראה גם "פירוש" לרמב"ם שם.
 (37) תניא שעזינ"ה פ"א.
 (38) ראה סידור עם דא"ח קט"ו, סע"ד.
 (39) ראה גם המשן תער"ב ח"א ע' קע.
 (40) ח"ג ע' איתסא.
 (41) בברכות ק"ש ("אמת וצדק").
 (42) ראה סד"מ תופ"צ ע' רנח: הוא קיים ושמו קיים וכסאו נכון, דקאי על הנשמות ע"י קצת ואילין; ע. קצת ואילין.
 (43) ראה סד"מ תני" ע. קצת ואילין.
 (44) ראה גם ד"ה ונתנה והמשכו ד"ה על שלשה דברים כו' היתש"ד (ת"י"מ סד"מ נסך ע' קצת ואילין).
 (45) ראה סד"מ תני" ע' קצת ואילין.
 (46) ראה סד"מ תני" ע' קצת ואילין.

בהם קיום עצמי, וכדאיתא במדרשו⁵⁰ על הפסוק: חלקי ה' אמרה נפשי, משל למלך, שנכנס במדינה, ועמו דוכסין ואפרכין כו', חד אמר אנא נסיב דוכסין, וחד אמר אנא נסיב איפרכין כו', ה' שם פיקח אחד, אמר, אנא נסיב מלכא, מ"ש, כולוהו מתחלפין מלכא אינו מתחלף, דמלכא אינו מתחלף קאי על העצמות, שהוא קיים בקיום עצמי ומציאותו מעצמותו, ומצד הביטול דישראל לעצמותו ית', יש בהם ג"כ הענין דקיום עצמי ומציאותו מעצמותו. וזהו חלקי הוי' אמרה נפשי, שענין החלק הוא אותו הדבר ממש כמו העצם, אלא שהוא רק חלק ממנו, וכיון שחלקי הוי' אמרה נפשי, שהם חלק הוי', לכן הם בקיום עצמי.

אמנם, כל זה הוא בקדושה דוקא, שיש בה ענין הביטול כו', משא"כ בלענוי, הרי אף שגם בהם יש חיות אלפי, מ"מ, כיון שאינם בטלים לאלקות, ואדרבה, הם מגדלים לאלקות, לכן אין החיות האלקי פועל בהם שיהיו בקיום עצמי, והיינו, שמצד העדר הביטול לאלקות, הנה החיות האלקי הוא כדרך מקלע עליהם, ומה שנמשך בהם בפנימיות הוא בבחי' גלות כחוכם. ואין זה כמו בקדושה, שלא זו בלבד שאין החיות האלקי בבחי' גלות, אלא עוד זאת, שאין זה אפילו בבחי' נהמא דכיסופא⁵², שהרי יש בהם ענין העבודה והביטול לאלקות, משא"כ בלענוי, שהם היפך רצונו ית', הנה החיות בהם הוא בבחי' גלות, ואינם בקיום עצמי, וכל חיוחם היא מה שהם מקבלים ע"י מעשה החטא.

וכללות ההפוש בין קדושה לקליפות הוא בג' ענינים, בשרוש התווחות, בהתווחותם ובקיומם. והענין בזה, והנה, כל מה שנתווחה הוא מצד רצונו ית', וגם קליפות וט"א שהם היפך הרצון, הרי גם הם נתווחו מצד רצונו ית', אלא שהתווחותם היא מצד התגלות הרצון באופן שדין לא הניין ליי⁵¹. וכיון שהתגלות הרצון הוא באופן שדין לא הניין ליי, היינו, שלא תהי' מציאות לקליפות, לכן נתווחו כפי רצונו ית', בבחי' העדר המציאות⁵⁴. וזהו ההפוש בשרוש התווחות, שהתווחות הקדושה היא מצד דין הניין ליי, והתווחות הקליפות היא מצד דין לא הניין ליי.

50 איכ"ר פ"ג, ח. ת.
51 איכה ג, כד.
52 ראה ירושלמי עולה פ"א ה"ג לק"ח
צו ז, ריש ע"ד.
53 ב"ר פ"ג, ז. שם פ"ט, ב. וראו סה"מ הש"ת ע"י 55 בהערת כ"ק אדמו"ר שליט"א.
54 ראה המשך תע"ב ח"ב ע' תרפ"א. סה"מ פ"ח ע' רצט ואילך. ספר השיחות תורת שלום ע' 134 ואילך. ועוד.

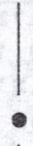
מדברי הרמב"ם, שהוא ית' אינו צריך להם, דקאי גם על האור. וא"כ בהמאור למעלה, לא נמצא האור, והי"ו כמו שקדמו ההעדר. אך הענין הוא, שכל זה הוא קודם שישנה מציאות האור, אבל כאשר מצד רצונו ית' ישנו האור, אזי האור הוא בקיום עצמי, וכיון שהוא הוא מעין המאור, הנה כל הענינים שישנם במאור, ישנם גם באור, וכיון שהמאור מעצמותו מעצמותו, הנה גם בהאור שהוא מעין המאור ישנו הענין דמציאותו מעצמותו, וכזה יובן מ"ש באגה"ק⁴⁶ שהתווחות היא ע"י האור, שהוא כעין המאור, הוא מהותו ועצמותו של המאציל כ"ה, שמציאותו היא מעצמותו, ולכן הוא לבדו, בכחו ויכלתו לברוא יש מאין ואפס המוחלט. והיינו, דאף שהאור מצ"ע הוא כמו שקדמו ההעדר, ולכן נקרא אור אין סוף ולא אין לו תחילה⁴⁷, מפני שקדמו ההעדר ויש לו תחילה, מ"מ, להיותו מעין המאור, יש בו גם הענין דמציאותו מעצמותו כמו המאור, ולכן התווחות היא ע"י האור. וזהו שהוא לאחר שנמצא ה"ה קיים בקיום עצמי. וכמו"כ גם בבחי' הכלים, שהם קיימים בקיום עצמי, כי, כלים בכלל, ובפרט כלים דתיקון, עינם הוא שמתאחדים עם האור, המתלבש בהם, וכיון שהוא הוא מעין המאור שמציאותו מעצמותו, לכן גם בכלים ישנו הענין דמציאותו מעצמותו, וזהו שהם קיימים בקיום עצמי, להיותם מאוחדים עם האור. וכמו"כ גם בשמות, שנתווחו מן האור, האורות והכלים, שגם הם קיימים בקיום עצמי.

וטעם הדבר הוא לפי שיש בהם ענין הביטול ועי"ז הם מיוחדים עם העצמות, וכמאמר⁴⁸ אינו וחיוהי וגרמוהי חד, דאיתו קאי על האור, חיוהי הם הכלים, וגרמוהי הם הונמות, וכולם הם ביחוד עם העצמות⁴⁹. והנה, האור הרי כל מציאותו היא היותו מיוחד עם המאור, וכמו באור השמש, שכאשר יש איזה דבר המפסיק בין האור להשמש אזי מתבטל האור, לפי שכל מציאות האור היא דוקא בהיותו מיוחד עם המאור. וכן הוא למעלה, שכל מציאות האור היא היותו גילוי העצמות, ולהיותו בביטול וכיחוד עם המאור, לכן יש בו קיום עצמי. וכן הוא גם בהכלים, שהם בטלים אל האור המתלבש בחוכם, ולכן יש גם בהם קיום עצמי. וכן הוא גם בשמות, שהם בביטול עצמי לעצמותו ית', ולכן יש

46 אגה"ק
47 אגה"ק
48 אגה"ק
49 אגה"ק

46 ס"כ.
47 סה"מ תרס"ד ע' קנו ואילך. המשך
ציונים שם ור"ג.
48 תקי"ז בהקדמה ג, ב.
49 ראה תניא אגה"ק ס"כ ובליקוט מ"ט

שע"י לימוד התורה, געשה הכירור והזיכור בפנימיות, ומתגלה דביקות הנשמה בא"ס ב"ה, שע"יז היא בקיום עצמי, כמ"ש: ואתם הדבקים בהוי"א אלקיכם (שע"יז) חיים כולכם היום.

הניין לוי, וכמ"כ י' שנו הפרש בהתהוות עצמה, שהתהוות מציאות של קדושה, היא באופן שהחיות האלקי בתוכו, דכיון שהוא בטל אל החיות האלקי, לכן התהוותו היא באופן שהחיות מאיר בתוכו, משא"כ התהוות שקליפות, היא באופן שהחיות האלקי אינו מאיר בהם, אלא הוא בכחוי גלות בתוכם, לכיון שהם מנגדים לאלקות, כנ"ל. והצד זה יש גם הפרש באופן קיומם, שבקדושה, שהתהוות היא ע"י גילוי החיות, ה"ז פועל בה קיום עצמי, משא"כ בקליפות שהתהוותם אינה ע"י גילוי החיות, אלא החיות היא בהם בכחוי גלות, לכן אין בהם קיום כלל, וכל קבלת חיותם מהקדושה הוא ע"י מעשה החטא.

כדי

ח) וזרן, וידבר הוי"א אל משה גוי כי אתם עוברים גוי ארצה כנען

לעשות ממנה ארץ ישראל, והקריתם לכם ערים עיר מקלט, דענין עיר מקלט הוא התקין להורג נפש, שהוא האדם החוטא, וכל חטא וענינו הוא הורג נפש, כנ"ל. והתקין זה צ"ל ע"י הכנה דוקא, שזהו אומרו והקריתם לכם, היינו לפי, שכל עניני קדושה באים ע"י הכנה דוקא. והתקין דערי מקלט הוא לא רק להעביר את החטא והעונש, אלא לפעול ביורר וזיכור בפנימיות דוקא, שזהו ענין מקלט, לשון קליטה בפנימיות. וענינו בעבודה הוי"ע התורה, כמארז"ל: דברי תורה קולטין, תורה דוקא. והיינו, שבקיום המצוות הנדרוסיין לכן המצוות מגינים רק לפי שעה⁵⁹.

14. ז'ג
131
161

23

הוא רק בדרך מקרה, וכידוע שהמצוות הן לבושים⁶⁰, שמקפידים על האדם וע"י מגינים עליו, אבל אין זה בפנימיות. משא"כ בלימוד התורה, הרי ע"י הלימוד מתאחד האדם עם התורה ביחוד נפלא שאין כמותו, ששכלו מקיף את המושכל והמושכל מקיף את השכל, כמבואר בתניא⁶¹. ואף שבתניא משמע שזהו רק בעת הלימוד, הרי כאמת, כן הוא גם לאחר הלימוד, דכיון ששכל התורה הוא למעלה ממנו, לכן שכלו מוקף ממנו גם לאחר הלימוד. וזהו מעלת התורה על המצוות, דמצוות הן לבושים, משא"כ התורה, מלבד היותה לבוש אל הנפש הרי היא גם כחיי מוזה⁶⁰, שע"י לימוד התורה מתאחד האדם עם התורה, ולכן דברי תורה קולטין.

(55) מכות י' א. וראה גם אוה"ח פירשתנו
(מסעי) ע' א'ת"ד.
(56) ראה סוטה כא, א.
(57) ראה תניא פמ"ז (סו, א). סו"מ
תרי"ח ע' פו.

(58) ראה תניא ספ"ה, אגד"ק סכ"ט. תרי"א
סו, א. לב, ד וא"ל. ועד.
(59) פ"ה.
(60) תניא שם בסוף הפרק.